

10 TIPŮ, JAK SE DOSTÁT S TŘÍDOU VEN RYCHLEJI

Z vlastní zkušenosti víme, že je to často největší překážka. Jak se rychle dostat ven, když naše „hodina“ má jen 45 minut? Samotný přesun ze třídy, obouvání, cesta na vhodné místo, návrat a zouvání může sebrat klidně i polovinu z vyučovací hodiny. Jak to zařídit, aby se cesta ven vyplatila? Jak zkrátit čas, který potřebujeme k přesunu ven? **Bylo by skvělé mít venkovní učebnu hned vedle naší třídy.** Stačilo by pouhé vykročení a návrat by byl stejně rychlý. Na většině škol nemají učitelé takové štěstí, a přesto se mnohým z nich daří s dětmi ven pravidelně vyrážet. Jak to dělají? **Přinášíme 10 nápadů podložených zkušenostmi z praxe:** ze škol, které nemají ideální podmínky pro učení venku, i od učitelů, kteří hledají cestu ven a musí při tom překonávat řadu překážek. Tito učitelé s námi sdíleli tipy, které jim osobně pomáhají s třídou vyrazit ven rychleji nebo na delší čas.

1. VYUŽÍT NEJBLIŽŠÍ MOŽNÉ OKOLÍ ŠKOLY

Není nutné vyrážet s třídou ven daleko od školy. Pro většinu témat nejbližší okolí školy stačí. Chodník před školou je skvělá tabule, strom vedle budovy může být rychlá laboratoř pro pokus, okolní budovy jsou modely geometrických tvarů a podobně.

2. DOMLUVIT SI V ROZVRHU PRVNÍ HODINU

a vyrážet s dětmi ven hned ráno. Odpadne tím zouvání a oblékání.

3. DOMLUVIT SI V ROZVRHU NAOPAK POSLEDNÍ HODINU,

a navíc si jednou za 14 dní domluvit návaznou hodinu. Vznikne tak dvouhodinovka, která dovoluje strávit delší čas venku a jen jednu cestu ven a zpět.

4. ZAŘÍDIT SI DVOUHODINOVKU V ROZVRHU

Je to náročnější plánování, ale na mnoha školách se dvouhodinovky osvědčily.

5. JEDNORÁZOVÁ DVOUHODINOVKA V ROZVRHU

Někteří učitelé si domluví s kolegou prohození hodin před nebo po své hodině. Pokud je to možné, jednorázově tak získáte dvojnásobek času.

6. DOMLUVIT SE S TŘÍDOU PŘEDEM

Připravit je na téma a úkoly hodiny venku již na konci předchozí hodiny. Nebo je upozornit již o přestávce, aby byla na konci přestávky třída již připravena.

7. SPOLUPRACOVAT S DRUŽINOU

Domluvit si výpravu ven na zadané téma alespoň pro část dětí s vychovatelem v družině. Mohou provést pozorování, pokus, sběr přírodnin, vyrábět venku atd. Na to vše se dá skvěle navázat ve třídě a pracovat se zážitky, objevy a přírodninami alespoň od části dětí.

8. VYRAZIT NA PŮLDENNÍ ČI CELODENNÍ VÝLET

Je to podobné, jako když jedete někam na exkurzi, jen můžete zůstat v nejbližším okolí školy. Připravte si hned několik témat, která chcete s dětmi probrat. Během jednoho dopoledne si užijete více objevů, aktivit a zážitků, ze kterých pak můžete čerpat a navázat na čas strávený venku hned několik vyučovacích hodin ve třídě.

9. VYRAZIT VEN PRAVIDELNĚ

Děti si časem vytvoří „rituál“ chození ven. Pokud se výpravy ven opakují, vše jde časem rychleji tam i zpět.

10. UPRAVIT SVÉ PŘEDSTAVY O DÉLCE HODINY

Mnoho učitelů říká, že ven vyráží pravidelně, ačkoli čas venku se kvůli přesunům smrskne na 20 minut. Vysvětlují, že těchto 20 minut, kdy děti venku učení baví a jsou plně zapojené, je často pro učení efektivnějších než 45 minut ve třídě.

„Cesta ven a zpět nám zabere téměř polovinu hodiny, ale po opakovaných hodinách venku to přesto vidím jako velký přínos,“ popisuje své zkušenosti Andrea, která učí na škole v Litoměřicích. „Celá třída se díky cestě skvěle zregeneruje a aktivuje. Zvedne je to ze židle tělesně i mentálně. Pracují s mnohem větším nasazením, kladou hlubší otázky, zapojují se i jinak „odpojení“ studenti a těchto 20 minut intenzivní práce dá tématu víc než 45 minut ve třídě.“

P. S.: Doporučujeme podpořit pravidelné výpravy ven i tím, že si s třídou sestavíte „tašku ven“ s nejnütnějším vybavením a pomůckami, které běžně venku používáte (podsedačky, podložky, křídly atd.). Vše pak bude rychlejší. Nápady, jak si zdarma připravit vybavení ven, najdete na www.ucimesevenku.cz/pomucky-ven/.

Jaké jsou vaše zkušenosti? Máte další tip, jak zrychlit a usnadnit si cestu ven? Budeme rádi za vaše reakce a rady. Pomozte ostatním vyrazit ven a zažít učení venku v nejbližším okolí školy. Napište nám na tym@ucimesevenku.cz

MŮJ KONTROLNÍ SEZNAM NEŽ VYRAZÍM UČIT VEN

1. Mluvil jsem se svou třídou o tom, proč se jdeme učit ven?
2. Prozkoumal jsem nejbližší okolí školy? Víím jaké přírodní a další objekty jsou právě dostupné?
3. Připravil jsem si pomůcky, které budou potřeba?
4. Prozkoumal jsem zdroje a inspiraci (např. na www.ucimesevenku.cz)?
5. Mám vhodné oblečení a obutí pro sebe?
6. Naplánoval jsem si postupné kroky (např. začít s jednou krátkodobou aktivitou za týden)?
7. Vybral jsem přiměřenou aktivitu vzhledem ke svému učebnímu plánu?
8. Probral jsem své plány s vedením/kolegy?
9. Informoval jsem rodiče o svých plánech (případně i o přínosech učení venku)?
10. Seznámil jsem se s plánem někoho dalšího z dospělých, kdo se mnou může venku spolupracovat?
11. Zmapoval jsem, kudy půjdeme z a do školy i jak si děti mohou dojíít na toaletu?
12. Sepsal jsem si možná rizika a přínosy, včetně speciálních potřeb dětí ve třídě (pokud jsou)?

(upraveno podle knihy *Dirty Teaching* od Juliet Robertson)